

Invånarinitiativ gällande byggande av parkering, "resepark", för husbilar i Nagu centrum (Webbtjänsten Invånarinitiativ.fi 18.11.2021, Olli Nordenswan m.fl.)

Stadsstyrelsen 24.10.2022 § 306

Invånarinitiativet lyder:

"Kommunmedlemsinitiativ avseende byggande av parkering för husbilar i Nagu centrum

Vi undertecknade kommunmedlemmar i Pargas stad gör härmed ett initiativ avseende anläggande av en s.k. resepark eller caravanstop/park med därtill hörande tjänster för husbilar i Nagu centrum, d.v.s. Nagu Kyrkbacken. Reseparken kunde förslagsvis anläggas söder om Skärgårdsvägen intill Södra hamnen på området mellan Krogströmmen och den nuvarande grus/parkeringsplanen, och också delvis in på grusplanen. Pargas stad besitter redan en del av detta område och återstoden kunde antagligen införskaffas till staden. Reseparkens placering på denna plats finns visualiserad på bifogade skiss, i vilken beaktats också en rutt för utryckningsfordon och ett mellanrum mellan parkerade fordonen om 4 meter, vilket torde vara ett säkerhetskrav. Ritningens skala är endast riktgivande. Vi påpekar att denna plats bara är ett alternativ för en placering av en resepark, men antagligen det alternativ som är enklast att förverkliga. Placeringen bör dock vara i centrum för att fylla sitt syfte, då husbilarna i annat fall säkert fortsätter att parkera runt om i centrumområdet på sätt såsom nu är fallet.

Vi betonar att en resepark inte är ett campingområde. Med en resepark avser vi ett för högst 24 husbilar och för kortvarig (högst 3 dygn) vistelse avsett uppställnings- och lägerområde, för vilket uppbärs en övernattningsavgift enligt de tjänster som erbjuds. Dessa tjänster är mer anspråkslösa än på ett egentligt campingområde och omfattar närmast bastjänster såsom elektricitet och vatten samt mottagning av hushållsavfall och septicsvatten.

Motiveringar

En resepark är i avsaknad av ett egentligt campingområde absolut nödvändigt i Nagu centrum. Nagu besöks i dagsläget av ett stort antal husbilar, som nu parkerar gratis runt om i Kyrkbacken, både på vanliga parkeringsplatser samt i park- och skogsområden och intill gästhamnen. Besökarna är själva inte nöjda då de inte kan erhålla någon basservice för husbilarna, samtidigt som deras miljöpåverkan blir stor. Fordonen parkerar nu delvis på känsliga naturområden, och man kan anta att ett visst utsläpp i naturen sker från överfulla avloppstankar, vartill också vanliga sopor lämnas i naturen. En organiserad resepark skulle eliminera de negativa miljöpåverkanerna samtidigt som antalet besökande husbilar kunde öka, vartill de skulle betala för sin parkering.

Det är också nödvändigt att reseparken anläggs inom centrumområdet då den annars inte lockar husbilarna. En resepark utanför centrum påverkar antagligen endast markinellt antalet övernattande husbilar i centrum.

Den nu föreslagna platsen är klart idealisk, då all behövlig service, såsom post, apotek, bank, matvaruaffärer och restauranger ligger alldeles intill. Därtill ligger platsen alldeles intill och synlig från Skärgårdsvägen och lockar på detta sätt passerande husbilar att stanna och övernatta. Detta har också en stor ekonomisk

betydelse, då husbilar enligt en undersökning från år 2019 använder i genomsnitt 237 euro per dygn vid övernattnig på främmande ort.

Med tanke på sysselsättningen och stadens skatteintäkter är det också av denna orsak motiverat att organisera en resepark. Det är sannolikt att en husbil vistas längre på orten och använder mera pengar ifall bilen kan parkeras på en laglig plats med en viss service, jämfört med om husbilen står olagligt i ett parkområde utan service.”

Beredare Förvaltningschef Hanna-Maria Grandell, tfn 050 473 9910
fornamn.efternamn@pargas.fi

Bilaga Reseparkens placering, skiss

Föredragande Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag Stadsstyrelsen beslutar att sända invånarinitiativet gällande byggande av parkering, ”resepark”, för husbilar i Nagu centrum till turismenheten för beredning. Planläggningsenheten ska konsulteras i ärendet.

Ansvarig beredare är turismchef Benjamin Donner.

Beslut Förslaget godkändes.

Delgivning Turismchefen, planläggningsenheten

Stadsstyrelsen 23.01.2023 § 26

Beredare Näringslivschef Tomas Eklund, tfn 040 4885675
fornamn.efternamn@pargas.fi

Caravanbilsturism genererar allt mera pengar åt de lokala samhällena som besöks. År 2022 lämnade caravanbesökare i medeltal 107 € per person och dag på besöksorten (SF-Caravan rf, undersökningen Leirintämatkailu 2022: Tulo- ja työllisyysvaikutukset). Den största andelen går till inkvarteringstjänster, bränsle, livsmedel och restaurangkostnader. Till skillnad från många andra besöksgrupper så reser så mycket som 50 % av caravanarna i Finland omkring året runt. Den potentiella effekten den här gruppen har för det lokala näringslivet är därför betydande.

Skärgårdens ringväg och skärgården har en skriande brist på övernattningsplatser dedikerade åt caravanare. Liksom utredningen gällande möjligheterna att förbättra utbudet på campingplatser i Åboland år 2012 (Utredning av möjligheterna att förbättra utbudet på campingtjänster i Åboland) visar, är caravanare i det rådande läget tvungna att övernatta på allmänna parkeringsplatser, i gästhamnar (Pargas, Nagu), i park (Nagu), på skogsvägar (Houtskär), på vändplats för bussar (Näsby, Houtskär), vid simstränder, på helikopterlandningsplats (Näsby, Houtskär) och i färjköer (Galtby). Brist på dedikerade platser nära befintlig service betyder både att skärgårdsstadens näringsliv går miste om viktiga intäkter som skulle stöda året om-service, men

också att de caravanare som kommer till området utgör en belastning för den allmänna infrastrukturen och ordningen då fordonen parkerar på för naturen och samhällena känsliga områden som inte är avsedda för ändamålet och som saknar behövlig service. Bristen gäller hela skärgårdsstadens turistiska huvudrutter. En övergripande plan för hur staden säkrar en bra utveckling av behövliga övernattningsplatser behöver utformas inom stadens nya livskraftssektion. Störst och mest akut är utmaningarna i Nagu centrum men även Korpo, Houtskär och Iniö har bristfälligt med platser och den framtida situationen invid Pargas centrum är osäker då det finns utvecklingsplaner för området.

Etablerandet av övernattningsplatser för caravanare kräver etablerandet av service som septiktömning, elektricitet, vatten och avfallshantering. Ytterst rekommendabelt är att också wc-faciliteter, dusch och bastu etableras. För att göra dylika investeringar möjliga, skapa lönsamhet och möjlighet till tillväxt behöver utvecklingen ha långsiktigt hållbara mål och området göras tillräckligt stort. För regelrätt övernattningsområde för caravanbilar bör enligt Räddningsbranschens centralorganisation i Finland (SPEK) och SF Caravan rf mellan 100 m² - 120 m² reserveras per bil. För resepark utan möjlighet till uppsättning av sidotält och bord bör arealen per bil vara minst 80 m². Lönsamhet för drivandet av caravanövernattningsområde vare sig det är fråga om resepark eller regelrätt övernattningsområde nås inte med ett litet antal platser och verksamheten behöver möjligheter att expandera för att möjliggöra stegrande positiva effekter för närsamhället och regionen. Den infra som behövs för caravanbilar motsvarar långt den infra som även tältare behöver, varför en kombination av caravanbils- och tältområde i allmänhet är en bra lösning.

Nagu centrum och dess närhet som resepark eller övernattningsområde

Nagu centrum har sommartid ett stort underskott av parkeringsplatser, och områdesnämndens vilja är att inte ytterligare belasta de få platser som finns att tillgå. För tillfället ingår i stadens helhetsbedömning av situationen följande:

1. En resepark anläggs som bäst av en företagare ca 600 meter väst om Nagu kyrka. Reseparken skulle vara färdig till år 2022 men arbetet fördröjdes. Till huvudsäsongen 2023 står området färdigt och avlastar situationen för centrum något. Områdets areal är totalt 3 500 m² men möjliggör på grund av terrängens egenskaper platser för endast uppskattningsvis 12 caravanbilar.
2. Väster om Framnäs innanför parkområdet finns ett P-1-område med totalareal 2 500 m² som med beaktande av områdets utformning, terräng och rådande säkerhetsbestämmelser kunde rymma maximalt ca 21 caravanbilar. Området har det för caravanare mest attraktiva läget i Nagu centrum och närheten till bland annat restauranger och butiker gör att caravanare här är värdefulla för centrumföretagare. Området är i detaljplanen redan nu rätt planbeteckning för möjligheten att etablera resepark. Området ägs av Pargas kyrkliga samfällighet som är öppna för utarrendering. Området fungerar på grund av den ytterst begränsade arealen dock inte som en helhetslösning för utmaningen med caravanplatser. Nagu gästhamns företagare är i princip intresserad av att erbjuda den service som caravangäster behöver genom sina dusch-, wc- och bastufaciliteter genom ersättningsmodell som exempelvis kan bestå i att företaget övervakar och tar ut avgift för verksamheten. Dock räcker inte deras servicefaciliteters (wc, dusch och bastu) storlek till för ytterligare bruksmängder, och dessa flaskhalsar behöver lösas.

3. Pargas kyrkliga samfällighet vill med markförsäljning och/eller utarrendering stöda utvecklingen av skärgårdsstaden och de aktuella områdena omfattar bland annat skogs- och strandområdet öster om Nagu prästgård. Området i fråga har en total möjlig areal på 17 000 m² / 1,7 ha vilket ifall samfälligheten så besluter möjliggör plats för upp till omkring 150 caravanare samt tältare. Området ligger på ca 700 meters / 10 minuters gångavstånd från Nagu centrums service och stöder på så sätt väl det lokala näringslivet.

4. Den privata fastigheten 445-573-2-136 på ca 2 800 m², stadens angränsande område och angränsande upplandningsområde som hänvisas till i invånarinitiativet ses i diskussioner med den tidigare områdesnämnden och staden som ett i framtiden viktigt skyltfönster för Nagu som det första som möter den som kommer in i Nagu centrum. Områdesnämnden har varit tydlig med att antalet parkeringsplatser för allmänt bruk i och intill centrum inte får reduceras ytterligare i nuläget, vilket anläggandet av ståplatser för caravanbilar eller caravanområde skulle innebära. Förhandlingar pågår med markägaren gällande eventuellt köp, men tidtabellen är oklar. Ifall av att fastighetsaffär sker så anses området strategiskt viktigt och bör användas för annat ändamål. Fastigheten består av muddermassor som kräver stora investeringar för att stadgas upp.

Bilaga Invånarinitiativ gällande byggande av parkering
Skiss över tänkbara områden

Föredragande Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag Stadsstyrelsen beslutar följande:

1. Pargas stad fortsätter diskussionerna med gästhamnsföretagare samt andra intresserade företag gällande utvecklandet av Framnäsområdet som en dellösning på platsbristen för caravanbilar. Staden avsätter medel för enkel toalettfacilitet, avfallshantering intill P-1-området och eluttag samt tillrättaläggandet av ställytor på området och till installation av eluttag. Staden söker en kommersiell samarbetspartner som övervakar och tar ut avgift för användning av ställplatserna.

2. Pargas stad diskuterar med Pargas kyrkliga samfällighet en långsiktig lösning för tillräcklig kapacitet och storlek för lönsamhet gällande caravan- och tältområde som innefattar det i punkt tre ovan beskrivna området. Ifall samfälligheten besluter att användningsändamålet är bra, så planerar och utvecklar staden tillsammans med företagare verksamheten parallellt med mark- och planeringsfrågor. Investerare och företag har visat intresse för nämnd verksamhet och har varit i kontakt med staden.

Stadsstyrelsen beslutar att godkänna näringslivschefens redogörelse och föreslå att fullmäktige förklarar initiativet slutbehandlat.

Beslut Stadsdirektörens ändrade förslag: Meningen ”Staden avsätter medel för enkel toalettfacilitet, avfallshantering intill P-1-området och eluttag samt tillrättaläggandet av ställytor på området och till installation av eluttag.” stryks.

Under diskussionen föreslog ledamot Markku Orell att ett separat utlåtande begärs av skärgårdsnämnden.

Vidare föreslog Markku Orell att beredningen av ärendet flyttas över till livskraftsutskottet.

Stadsdirektörens ändrade beslutsförslag och ledamot Markku Orells motförslag godkändes enhälligt.

Delgivning Efter stadsfullmäktiges beslut: Olli Nordenswan, planläggningschef, livskraftschef, turismchef

Stadsstyrelsen 12.02.2024 § 49
1316/08.00.00/2021

Beredare Turismchef Benjamin Donner, tfn 040 483 8282
fornamn.efternamn@pargas.fi

Olika möjligheter att avhjälpa läget gällande ställplatser för caravanbilar i Nagu centrum med omedelbar närhet för att på det sättet minska belastningen på området sommartid har undersökts under en längre tid. I en pågående separat process arbetas dels med större, långsiktiga lösningar för utvecklingen av skärgårdsstadens caravanbilsturism överlag (per 12.2 finns ärendet hos livskraftsutskottet) och dels med en snabbare, akut lösning för läget i Nagu centrum.

Den lösningsmodell för situationen i Nagu centrum som invånarinitiativet föreslår, med geografisk placering söder om Skärgårdsvägen vid infarten till Nagu centrum österifrån och till stor del på den privata fastigheten 445-573-2-136 på ca 2 800 m², har visat sig vara ogenomförbar. Staden har förhandlat med markägaren, men fastigheten inte är till salu för ändamålet. Det föreslagna området består till största del av lösa muddermassor, och stabilisering av ytan för tunga fordon skulle vara mycket kostsamt. Området har dessutom i diskussioner med den tidigare områdesnämnden och staden setts som ett i framtiden viktigt skyltfönster för Nagu som det första som möter den som kommer in i Nagu centrum och därför inte ändamålsenligt för dylik verksamhet.

Lösningar för att avhjälpa läget med oskälig belastning på infrastruktur och natur i Nagu centrum orsakad av caravanbilar arbetas fortsättningsvis med, men den lösning som invånarinitiativet föreslår har av ovanstående skäl behövt frångås.

Kompletterande material Skärgårdsnämndens utlåtande 2.3.2023 § 20
Livskraftsutskottets behandling 10.10.2023 § 57

Föredragande Tf. stadsdirektör Hanna-Maria Grandell, tfn 050 473 9910
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag Stadsstyrelsen beslutar att
1) ta del av redogörelse som getts med anledning av invånarinitiativet och
2) föreslå att fullmäktige förklarar invånarinitiativet slutbehandlat.

Beslut Turismchef Benjamin Donner närvarade som sakkunnig vid sammanträdet under behandlingen av detta ärende.

Förslaget godkändes.

Delgivning Efter stadsfullmäktiges beslut: Initiativställaren, livskraftschefen, turismchefen, skärgårdsnämnden

